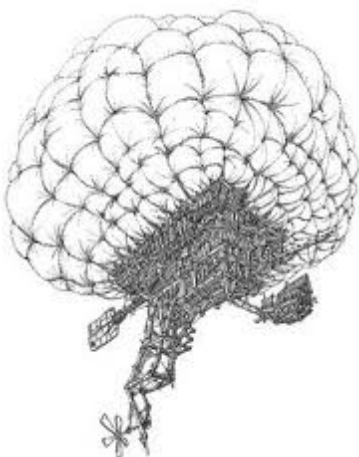

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Ε Σ
Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Η Σ
Β Ι Α Σ

The Molly Maguires

(Μάρτιν Ριτ, ΗΠΑ, 1970, 124')

Η ταινία γυρισμένη το 1970 από τον αμερικανό σκηνοθέτη Martin Ritt¹, μας μεταφέρει στα τέλη του 19^{ου} αιώνα στα ανθρακωρυχεία της Πεννσυλβάνια. Η Αμερική εκείνη την περίοδο είναι σε διαδικασίες συγκρότησης πολιτικά και οικονομικά. Η ανάδειξη της σε παγκόσμιο πρωταγωνιστή των καπιταλιστικών δημοκρατιών αργεί ακόμα αλλά προϋποθέτει πολλές ενέργειες που λαμβάνουν χώρα τότε. Οι διαρκείς εκκαθαριστικές επιχειρήσεις απέναντι στους πληθυσμούς ινδιάνων, οι επεκτατικοί πόλεμοι απέναντι στο Μεξικό που είχαν σαν αποτέλεσμα την απόσπαση του 1/3 των εδαφών του, ο εμφύλιος πόλεμος που οδήγησε στην ήττα της φεουδαρχίας στις δουλοκτητικές πολιτείες του Νότου, η προσέλκυση εκατομμυρίων μεταναστών από την Ευρώπη (Γερμανία, Ιταλία, Ρωσία, Ιρλανδία κτλ) προς οικοδόμηση του νέου κράτους είναι μερικές από τις στρατηγικές επιλογές του αμερικανικού κράτους εκείνη την περίοδο. Οι μεταναστευτικές ροές προέρχονται κυρίως από την Βρετανία και συγκεκριμένα ένα μεγάλο κομμάτι τους από την Ιρλανδία.

Η ταινία βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα που συνέβησαν εκείνη την περίοδο. Τα πρώτα εργατικά σωματεία στην Αμερική ιδρύθηκαν την δεκαετία του 30. Τα δικαστήρια αποφάνθηκαν πως ήταν συνωμοτικές οργανώσεις με σκοπό την παρεμπόδιση του εμπορίου και τα κήρυξαν παράνομα. Οι εργάτες εκτός των (λίγων) σωματείων, οργανώνονταν κοινωνικά σε ενώσεις που είχαν ονόματα όπως «τάγματα εργατών» κτλ. Οι συλλογικές αυτές μορφές οργάνωσης είχαν σαν σκοπό την καλλιέργεια της ενότητας και της αλληλεγγύης ανάμεσα στα μέλη τους, την ισχυροποίηση των δεσμών μεταξύ των εργατών, την αλληλοβοήθεια προς τους πιο αδύναμους, και όχι τόσο ευρύτερους πολιτικούς-κοινωνικούς στόχους. Σε μια από αυτές (Αρχαίο τάγμα των Ιβερνίας) ήταν οργανωμένοι και οι Ιρλανδοί εργάτες στις ανατολικές πολιτείες. Μέλη όμως της συγκεκριμένης ένωσης φαίνεται πως είχαν δημιουργήσει ένα παράνομο ένοπλο σκέλος με την ονομασία The Molly Maguires. Το όνομα αυτό προερχόταν από την χήρα Molly Maguire μια θρυλική φιγούρα του αντι-φεουδαρχικού αγώνα

¹ Ο σκηνοθέτης είχε διωχθεί από την επιτροπή αντιαμερικανικών υποθέσεων του γεροϋσιαστή Μακαρθι η οποία ερευνούσε την «διείσδυση του κομμουνισμού στο αμερικανικό κράτος». Ο ίδιος για αρκετά χρόνια δεν μπορούσε να βρει δουλειά ως σκηνοθέτης. Ο μακαρθισμός -μια δημοκρατική εκδοχή των φρονηματικών διώξεων που έχουν συνδεθεί με τα φασιστικά καθεστώτα, κινήγησε μια ολόκληρη γενιά δημιουργών -αριστερών ή απλώς προοδευτικών αναφορών- με πρόσχημα την εθνική ασφάλεια. Κάποιοι από αυτούς εκτελέστηκαν, άλλοι εκτοπίστηκαν ή φυλακίστηκαν και άλλοι οδηγήθηκαν σε οικονομική και φυσική εξόντωση (στην ταινία του Ritt "The front" αποτυπώνεται πλήρως το κλίμα της εποχής).

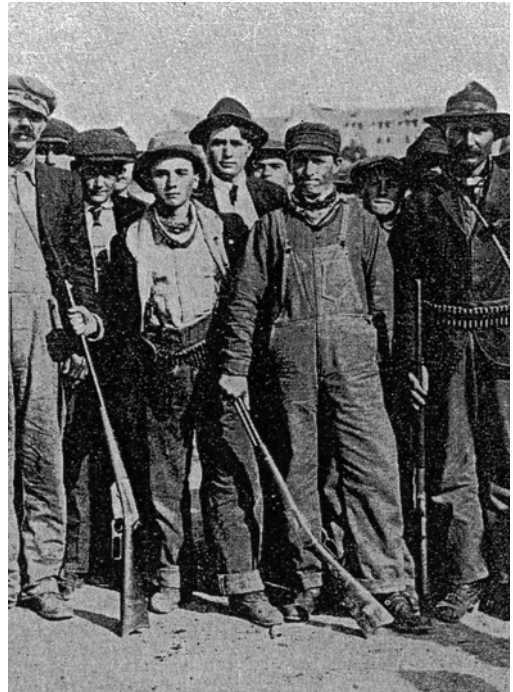
στην Ιρλανδία. Το όνομά της συνδέθηκε με διάφορες επιθέσεις και εκτελέσεις που διαπράχθηκαν από αυτή και τους συντρόφους της απέναντι στους τοιφλικάδες οι οποίοι νοίκιαζαν τα χωράφια τους σε αγρότες. Η κατάσταση του αγροτικού πληθυσμού εκείνα τα χρόνια ήταν απελπιστική. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα πολλοί από αυτούς να μην έχουν τα χρήματα να πληρώσουν και να φυλακίζονται. Επίσης πολλοί ιρλανδοί έσπευσαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους όταν καταστράφηκε η σοδειά τη πατάτας. Στοιβαγμένοι σε παλιά ιστιοφόρα, έφταναν στην Αμερικής κατά εκατοντάδες, όσοι φυσικά επιζούσαν από το ταξίδι 2 μηνών, αντιμέτωποι με την πανώλη, την πείνα, την βάνουση συμπεριφορά του πληρώματος και την μεγάλη πιθανότητα κάποιου ναυαγίου.

Η κατάσταση που βίωναν οι Ιρλανδοί εργάτες στη νέα τους πατρίδα ήταν εξίσου απελπιστική. Η μαζική παρουσία τους στις αμερικάνικες πόλεις σηματοδεύτηκε από εξεγέρσεις και βίαια περιστατικά. Το 1844 σημειώθηκαν ταραχές στην Φιλαδέλφεια ανάμεσα σε καθολικούς ιρλανδούς υφαντουργούς και προτεστάντες ειδικευμένους εργάτες με αντικείμενο την διεκδίκηση των θέσεων εργασίας που λιγόστευαν λόγω της εισαγωγής των μηχανών στα υφαντουργεία. Οι φυλετικές ή θρησκευτικές διαμάχες υποδαυλιζόνταν συχνά από ντόπιους πολιτευτές και αφεντικά με σκοπό να εκτονωθεί η ταξική οργή των μεταναστών. Το 1849 ιρλανδοί και άλλοι μετανάστες κατέλαβαν ένα κοσμικό θέατρο στη Νέα Υόρκη πετώντας τούβλα και φωνάζοντας «κάψτε το άντρο των αριστοκρατών». Η επέμβαση της πολιτοφυλακής είχε σαν αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους ή να τραυματιστούν 200 άτομα.

Η ταινία αν και δεν αποφεύγει τα θεαματικά κλισέ της χολιγουντιανής κινηματογραφικής αντίληψης («καλός» και «κακός» πρωταγωνιστής, προβολή/περιορισμό της κοινωνικής-ταξικής διαμάχης στο δίπολο αυτό, ένα ερωτικό ειδύλλιο για πλατιά κατανάλωση, αστυνομική προσέγγιση στην πλοκή κτλ) σκιαγραφεί την ζωή μέσα στους χώρους εργασίας χρησιμοποιώντας την περιοχή ενός πραγματικού ανθρακωρυχείου και την εργατούπολη γύρω από αυτό. Η δουλειά κρατούσε από τα ξημερώματα μέχρι το βράδυ, η εταιρία η οποία πλήρωνε με βάση την απόδοση του κάθε εργάτη έκλεβε στην πληρωμή, η παρουσία των μπάτσων ήταν ασφυκτική, η ζωή των εργατών κρεμόταν από μια κλωστή κατά τη διάρκεια των εργάσιμων ωρών. Οι Molly Maguires με συγχρόνους όρους κυριαρχίας δεν ήταν τίποτα άλλο από μια «τρομοκρατική οργάνωση» αποτελούμενη από Ιρλανδούς μετανάστες. Η ιδιοσυγκρασία των ιρλανδών καθώς και το επίπεδο της πολιτικής και ταξικής συγκρότησης τους, έδωσε στην οργάνωση πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Καθολικοί και «καλοί οικογενειάρχες» από τη μία πλευρά

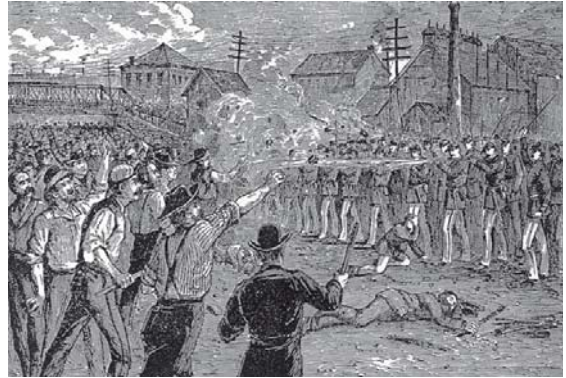
αλλά απίστευτα σκληροί και αδίστακτοι από την άλλη. Η σωρεία εκτελέσεων και βομβιστικών ενεργειών που διέπραξαν δε περιοριζόταν μόνο απέναντι στα αφεντικά και τα τσιράκια τους (επιστάτες κτλ) αλλά πολλές φορές στρέφονταν εναντίων συνδικαλιστών που θεωρούνταν μετριοπαθείς, ενώ κάποιες φορές εκφυλίζονταν ακόμα και σε προσωπικά ξεκαθαρίσματα λογαριασμών. Η αλήθεια είναι βέβαια πως αδιάσειστα ιστορικά στοιχεία και αποδείξεις για την δράση τους (ή ακόμα και για την ύπαρξη τους) δεν υπάρχουν. Ουσιαστικά από ένα σημείο και μετά όλες οι βίαιες ενέργειες που λάμβαναν χώρα στην ευρύτερη περιοχή αποδίδονταν χωρίς αποδείξεις στους Mollies.

Η πολύ έντονη παρουσία τους θορύβησε το αμερικάνικο κράτος (50 ανεξιχνίαστες δολοφονίες μεταξύ 1863-67 τους αποδίδονταν) το οποίο και ανέλαβε δράση. Ο Franklin B. Gowen πρόεδρος εταιριών άνθρακα, σιδήρου και σιδηροδρόμων προσέλαβε έναν ιδιωτικό ντετέκτιβ τον James McParlan της, διαβόητης για τον αντεργατικό και απεργοσπαστικό της ρόλο, εταιρείας ερευνών Πίνκερτον. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα πρώιμο παρακρατικό σώμα πιστολάδων που μισθώνονταν είτε από τα αφεντικά είτε και από το ίδιο το κράτος ώστε να αντιμετωπίζουν ένοπλα απεργούς εργάτες και να καταστέλλουν τις απεργίες². Μια τέτοια απεργία ξεκίνησε το 1875 εξαιτίας της απόφασης του Gowen να περικόψει κατά 20% τους ήδη χαμηλούς μισθούς των ανθρακωρύχων. Η απεργία κρατά 6 μήνες. Κατά την διάρκειά της, οι μάχες ανάμεσα στους οπλισμένους απεργούς και τους εθελοντές παρακρατικούς (*vigilantes*) οι οποίοι ανελάμβαναν να τηρήσουν την τάξη ήταν συνεχείς. Οι *vigilantes* ήταν σώματα εθελοντών-κυνηγών κεφαλών εργατών- τα οποία έκαναν την βρώμικη δουλειά προς όφελος των αφεντικών. Ο James McParlan κατάφερε να παρεισφρήσει στην οργάνωση και να στείλει δέκα μέλη της στο δικαστήριο χωρίς παρόλα αυτά να έχει ουσιαστικές αποδείξεις ενοχής. Οι εργάτες δικάστηκαν, οδηγήθηκαν στην φυλακή και αργότερα

² Ουσιαστικά η δράση τους περιορίζεται το 1893 με τον Anti-Pinkerton Act (νόμο ενάντια στο Πίνκερτον) ο οποίος απαγορεύει στην αμερικανική κυβέρνηση να μπορεί να προσλαμβάνει απεργοσπάστες. Είναι η εποχή που η αναγκαιότητα θεσμικών-νόμιμων-εσκυγχρονισμένων κατασταλτικών δομών όπως το FBI (1908) είναι πιο εμφανής από ποτέ.

εκτελέστηκαν ενώ η απεργία έπειτα από σκληρές μάχες ηττήθηκε και οι εργάτες υποχώρησαν. Η ταινία αναφέρεται ακριβώς σε αυτή την ιστορία, μην αποφεύγοντας κάποιες απλοποιήσεις.

Για να καταλάβει κανείς το πνεύμα της εποχής θα πρέπει να σημειώσουμε πως πρόκειται για μια συνεχή περίοδο έντονων ταξικών συγκρούσεων. Όταν λέμε συγκρούσεων φυσικά κυριολεκτούμε. Κάθε απεργία η οποία κηρυσσόταν είτε στα πλαίσια κάποιου σωματείου είτε προέκυπτε αυθόρμητα προϋπέθετε την βίαια και δυναμική υπεράσπιση της απέναντι στην αστυνομία, την εθνοφυλακή, τους απεργοσπάστες, τους εθελοντές-παρακρατικούς τον ομοσπονδιακό στρατό. Με το τέλος του εμφυλίου εκατομμύρια στρατιώτες επέστρεψαν στις πόλεις οι οποίοι ήταν γεμάτες κινδύνους-τόφο, φυματίωση, πείνα και φωτιές. Οι απεργιακές κινητοποιήσεις συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό και το 1972 στην Νέα Υόρκη επιτυγχάνεται το οκτάωρο στις οικοδομές και το εμπόριο μηχανών. ύστερα από τρίμηνη απεργία. Την επιτυχία ακολουθεί θριαμβευτική πορεία 150000 εργατών στους δρόμους της πόλης. Εν μέσω απαντών οικονομικών κρίσεων (1837,1857,1873,1893 και αργότερα 1907,1919,1929) τα αφεντικά απαντούν με νομικές μεταρρυθμίσεις υπέρ της καλύτερευσης των συνθηκών εργασίας οι οποίες μένουν κενό γράμμα αλλά πολλές φορές αρκούν για να καταλαγιάσουν την οργή. Η περίοδος κλείνει με την άγρια³ απεργία των σιδηροδρομικών σε 12 πόλεις το 1877 που αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού κινήματος. Η συγκεκριμένη απεργία η οποία ξεκίνησε από την περιοχή της δυτικής Βιρτζίνια πυροδοτήθηκε από απόφαση της εταιρίας σιδηροδρόμων για περικοπές των ήδη εξευτελιστικών μισθών και εξελίχθηκε σε μαζική εξέγερση η οποία είχε σαν αποτέλεσμα να καταλυθεί η εξουσία για λίγες μέρες στον Σεντ Λούις το οποίο κυβερνήθηκε από ένα σοβιέτ εργατών. Όταν τελείωσαν οι μεγάλες απεργίες με την επέμβαση του ομοσπονδιακού στρατού 100 άτομα είχαν σκοτωθεί, 1000 είχαν φυλακισθεί και περίπου 100000 εργάτες είχαν απεργήσει.

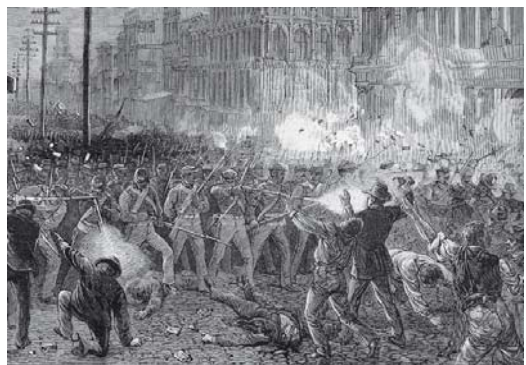
³ "Wildcat strike", απεργία της αγριόγατας στην αμερικάνικη συνδικαλιστική παράδοση ή απλά άγρια απεργία, ονομάζεται η απεργία η οποία γίνεται χωρίς να τηρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις κήρυξης της. Την εποχή εκείνη που δεν υπήρχε νομικό πλαίσιο για την κήρυξη μιας απεργίας και οι συνδικαλιστικές ενώσεις ήταν ουσιαστικά ημιπαράνομες όλες οι απεργίες ήταν άγριες με την πιο κυριολεκτική έννοια της λέξης όπως είδαμε και παραπάνω.

Αν αντιμετωπίσουμε τη συγκεκριμένη περίοδο μέχρι την μεγάλη απεργία του 1877 ως ενιαία είναι γιατί τα χαρακτηριστικά του ταξικού/κοινωνικού ανταγωνισμού έκτοτε άρχισαν σταδιακά να διαφοροποιούνται. Η κομμούνια του Παρισιού το 1871 έχει ήδη αρχίσει να επιδρά στην συνείδηση των προλεταρίων, οι μετανάστες που καταφθάνουν στην Αμερική είναι περισσότερο πολιτικοποιημένοι και οι πολιτικές ταυτότητες αποκτούν πιο συγκεκριμένο χαρακτήρα. Οι αναρχικοί, το Εργατικό Κόμμα, η Διεθνής Ένωση Εργατών οι IWW (Βιομηχανικοί εργάτες του κόσμου γνωστοί και ως Wobblies) και άλλες συνιστώσες του εργατικού κινήματος θα καθορίσουν τον χαρακτήρα των συγκρούσεων τα επόμενα χρόνια σε μια πιο πολιτική και συνειδητοποιημένη βάση τουλάχιστον μέχρι και το τέλος του Α΄ παγκοσμίου πολέμου.

Gangs of New York

(Μάρτιν Σκοτσέζε, ΗΠΑ, 2002, 167')

Ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα την ίδια περίοδο είναι ο αμερικάνικος εμφύλιος (1861-1865). Αποτελεί τον πιο αιματηρό πόλεμο που διεξήχθη ποτέ μέσα στο έδαφος των ηνωμένων πολιτειών. Συμμετείχαν περίπου ένα εκατομμύριο άνθρωποι (εξακόσιες χιλιάδες εξ αυτών έχασαν την ζωή τους) σε σύνολο πληθυσμού 30 εκατομμυρίων. Ουσιαστικά επρόκειτο για ένα εσωτερικό ξεκαθάρισμα μεταξύ των κυρίαρχων τάξεων με άξονα την γεωγραφική διαίρεση Βορρά-Νότου. Ο διαχωρισμός αυτός παγιώθηκε μέσω της κυρίαρχης ρητορικής γύρω από το δίπολο αντιρατσιστών-ρατσιστών. Ουσιαστικά όμως πρόκειται για μια βαθύτερη διαμάχη γύρω από τη φύση της εργασίας και του μοντέλου ανάπτυξης που ήταν για το σύστημα πιο προσοδοφόρο, ανάμεσα στην «αναπτυσσόμενη» βιομηχανική κοινωνία του βορρά και την «καθυστερημένη» οικονομία του νότου η οποία βασιζόταν στην δουλεία και τις φυτείες. Στον καπιταλισμό είναι απαραίτητος ένας εργαζόμενος/καταναλωτής. Η δουλεία είναι για τον καπιταλισμό μια μη παραγωγική εκμετάλλευση. Αντίθετα η «απελευθέρωση» των μαύρων δούλων τους αποδέσμευσε από τις φυτείες βαμβακιού και καλαμποκιού του νότου, και τους προσέλκυσε στις νέες βιομηχανικές εργασίες, δίνοντας τους παράλληλα το προνόμιο να είναι «πολίτες» έστω και κατ' ευφημισμό αφού

έκτοτε ζουν σε ένα καθεστώς δομικού ρατσισμού που ουδέποτε εξαλείφθηκε το οποίο πάντα χρησιμοποιήθηκε προς όφελος των κυρίαρχων τάξεων. Ο Λίνκολν με την διακήρυξη της χειραφέτησης την 1/1/1863 διακηρύττει πως όσοι μαύροι βρίσκονται σε πολιτεία που έχει επαναστατήσει εναντίων της Ένωσης (Βόρειοι) θεωρούνται αυτομάτως ελεύθεροι. Για τους σκλάβους των πολιτειών του Βορρά δεν λέει κουβέντα. Έτσι ο πόλεμος παίρνει χαρακτηριστικά απελευθέρωσης των μαύρων οι οποίοι σπεύδουν να καταταγούν στο στρατό. Το αριθμητικό πλεονέκτημα που απέκτησε ο στρατός της Ένωσης ήταν αρκετό ώστε να γείρει οριστικά την πλάστιγγα της νίκης υπέρ του. Είναι χαρακτηριστικό πως και η Συνομοσπονδία (Νότιοι) αποπειράθηκε ακριβώς το ίδιο πράγμα, δηλαδή έδωσε στους δούλους την «ελευθερία» τους προκειμένου αυτοί να ενισχύσουν τα στρατεύματά τους, όταν όμως ήταν ήδη πολύ αργά και πόλεμος είχε πια κριθεί.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου η κατάσταση στις πόλεις είναι απελπιστική για τα φτωχά στρώματα. Τα μεταναστευτικά ρεύματα είναι συνεχή, οι νεκροί από τα μέτωπα του πολέμου γυρνούν κατά εκατοντάδες σε φέρετρα, οι πόλεις μαστιζονται από την πανώλη, τα σκουπίδια φτάνουν σε ύψος το ένα μέτρο. Ο τρόπος άσκησης της εξουσίας δεν συμπεριλαμβάνει ακόμα ούτε τον υγειονομικό έλεγχο των πόλεων ούτε την πολεοδομική/κατασταλτική διαμόρφωση του δημόσιου χώρου. Η Νέα Υόρκη εκείνη την περίοδο έχει πληθυσμό περίπου οχτακοσίων χιλιάδων, μεταξύ των οποίων ζουν περίπου διακόσιες χιλιάδες Ιρλανδοί μετανάστες. Στα στενά της υπό διαμόρφωση μητρόπολης, εκατό χιλιάδες άνθρωποι ζουν σε υπόγεια και ανήλιαγα σπιτία. Σε αυτές τις συνθήκες οι συμπεριφορές των προλεταρίων είναι αντιφατικές, βίαιες και συχνά αποτρόπαιες. Πολλοί από αυτούς οργανώνονται σε συμμορίες δημιουργώντας μια παράδοση που θα κρατήσει στην αμερικάνικη κοινωνία μέχρι τις μέρες μας⁴.

Αυτές τις συνθήκες προσπαθεί να ενσωματώσει στην ταινία του Συμμορίες της Νέας Υόρκης ο Martin Scorsese. Χρησιμοποιώντας τα στούντιο της Τσινετσιτά⁵ στη Ρώμη, γυρνά ένα εμπορικό προϊόν για πλατιά κατανάλωση με όλα τα στοιχεία μιας πομπώδους κινηματογραφικής επιτυχίας παρόντα. Πιασάρικοι πρωταγωνιστές,

⁴ Βλέπε τους Bloods και Crips στο Los Angeles συμμορίες που θα συμμετάσχουν και στα γεγονότα της εξέγερσης του 1992 συνάπτοντας μεταξύ τους προσωρινή ανακωχή

⁵ Τα συγκεκριμένα στούντιο κατασκευάστηκαν από τον Μουσσολίνι το 1937 σε μια προσπάθεια υλοποίησης του σλόγκαν «Το σινεμά είναι το πιο ισχυρό όπλο» το οποίο εξέφραζε το καθεστώς μέσα από τα χείλη του Λουίτζι Φρέντι επικεφαλής του τομέα του κινηματογράφου. Κάτι παρόμοιο φυσικά ισχυριζότανε και ο Γκέμπελς για λογαριασμό των Ναζί και του Χίτλερ.

εκατοντάδες κομπάρσοι, ακριβά σκηνικά και κοστούμια. Η πλοκή περιστρέφεται γύρω από τη σχέση δύο αντρών προσωποποιώντας τις ευρύτερες διαμάχες γύρω από το συγκεκριμένο δίπολο, η πρωταγωνίστρια παίζει το ρόλο της ως «μοιραία» γυναίκα, η δραματουργική εξέλιξη ακολουθεί γνωστά μοτίβα κορύφωσης, ανατροπής και λύσης. Παρόλα αυτά το θέμα της ταινίας έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Οι συμμορίες που περιγράφονται στην ταινία ήταν μια πραγματικότητα τα χρόνια εκείνα. Όπως επίσης και το μίσος των «γηγενών», επί της ουσίας μεταναστών αλλά παλιότερης γενιάς, απέναντι στους νεοφερμένους μεταναστες, κυρίως ιρλανδούς. Όπως δεδομένη ήταν και η αντιπαλότητα όλων αυτών απέναντι στους άρτι «απελευθερωθέντες» μαύρους δούλους που επίσης κατέφθαναν στις πόλεις προκειμένου να ξεκινήσουν μια καινούρια ζωή διεκδικώντας θέσεις εργασίας.

Όλες αυτές οι συμπεριφορές κορυφώνονται μέσα από τα γεγονότα της «Εξέγερσης ενάντια στη στρατολόγηση» που ξεσπούν τον Ιούλιο του 1863 και διαρκούν μια περίπου εβδομάδα. Οι αμερικάνικες αρχές ξεκινούν την υποχρεωτική στρατολόγηση με σκοπό να ενισχυθεί ο ομοσπονδιακός στρατός. Όμως ο νόμος εξαιρεί όσους μπορούν να εξαγοράσουν την θητεία τους έναντι του ποσού των 300 δολαρίων χρημάτων που μπορούσαν να διαθέσουν μόνο γόνιμοι πλούσιοι οικογενειών. Αυτό ήταν η αφορμή για να ξεσηκωθούν χιλιάδες εργάτες, άνεργοι, άεργοι, περιφερόμενοι κάτοικοι της πόλης. Στο στόχαστρό τους μπαίνουν κρατικά κτίρια όπως τα αστυνομικά τμήματα και τα γραφεία στρατολόγησης, οι μαύροι στους οποίους χρεώνεται η διεξαγωγή αυτού του πολέμου και σπίτια πλουσίων οι οποίοι αποφεύγουν την κατάταξη. Κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων χάνουν τη ζωή τους εκατό άτομα κάποιοι εκ των οποίων ήταν μαύροι απελεύθεροι οποίοι κνηγιούνται από το πλήθος και λυντσάρονται. Το ταξικό μίσος ανάκατα με τυφλό φυλετικό μένος σε ένα μείγμα αντιφατικών προλεταριακών συμπεριφορών.

Η μόνη ουσιαστική συνεισφορά της ταινίας, η οποία είναι ιδεολογικά φορτισμένη με μοτίβα κυρίαρχης αφήγησης, έγκειται στην ανάδειξη πτυχών της κοινωνικής συμπεριφοράς που ενδεχομένως δεν χωρούν στα κανονιστικά ιστορικά και πολιτικά πλαίσια με τα οποία πολλοί προσεγγίζουν την πραγματικότητα. Συχνά κοινωνικές ομάδες οι οποίες βάλονται εξίσου μέσα στις κυρίαρχες σχέσεις εξουσίας, αντί να συνολικοποιήσουν τις επιμέρους αρνήσεις/ταυτότητες τους απέναντι στον

κοινό εχθρό, στρέφονται η μία ενάντια της άλλης. Ο κοινωνικός κανιβαλισμός επιτρέπει στις κυρίαρχες τάξεις να μένουν στο απυρόβλητο. Τέτοια φαινόμενα λαμβάνουν χώρα και σήμερα. Ο αυτοδιαχωρισμός των «ελλήνων» εργαζομένων απέναντι στους μη-«έλληνες» μετανάστες, οι εθνοτικές διαμάχες εντός των γραμμών των ίδιων των μεταναστών, όπως οι συγκρούσεις μεταξύ αφγανών και βορειοαφρικανών για τα «καλά πόστα» στο λιμάνι της Πάτρας, είναι τέτοια φαινόμενα. Η κοινωνική πραγματικότητα θα πρέπει να ιδωθεί και με όρους λιγότερο μονολιθικών προσεγγίσεων. Η φαινομενική ειρήνη στο εσωτερικό των δυτικών μητροπόλεων και κρατών είναι προϊόν μιας διαρκώς προσωρινής αιματοβαμμένης ανακωχής. Τα υποκείμενα εισήρθαν στις σχέσεις εξουσίας με ορισμένο φορτίο κυριαρχίας αλλά ποτέ δεν έπαψαν να επιζητούν περισσότερη ελευθερία μέσα σε αυτές. Ο αποπροσανατολισμός του να στρέφεται η μια ομάδα απέναντι στη άλλη, ερμηνεύεται ως τέτοιος μέσα σε ορισμένα ταξικά πλαίσια και είναι ίσως πιο εξηγήσιμος αν οι σχέσεις αυτές ιδωθούν κάτω από το πρίσμα της δύναμης. Τέτοιοι ανταγωνισμοί είναι με αυτή την έννοια «λογικοί» όταν η κυριαρχία ερμηνεύεται με όρους στρατηγικών εξουσίας. Μια τέτοια στρατηγική είναι και η πλήρης ιδιώτευση των επιμέρους υποκειμένων. Το υποκείμενο υλοποιεί εντελώς διαχωρισμένα τις επιλογές που του παρουσιάζονται ως οι μόνες δυνατές και τις αναπαράγει αδιαφορώντας για τις συνέπειες. Έτσι όμως «γράφεται ιστορία». Τυφλά, μουγκά, αποσπασματικά. Αυτό που ζούμε σήμερα ως *δεδομένο* κουβαλά επώδυνες και αντιφατικές συνθήκες γέννησης.

Do the right thing

(Σπάικ Λι, ΗΠΑ, 1989, 120')

Η ταινία είναι γυρισμένη 3 χρόνια πριν την εξέγερση του Λος Άντζελες το 1992, αλλά ουσιαστικά την προφητεύει με τραγική ακρίβεια. Οι συνθήκες που γέννησαν τα γεγονότα αποτυπώνονται έστω με ένα τρόπο τηλεοπτικό και ελλιπές. Από τα χρόνια των ταξικών αγώνων περασμένων δεκαετιών η αμερικάνικη

κοινωνία και οι καταπιεσμένες τάξεις ιδιαίτερα, έχουν μπει στα χρόνια του '70-'80 σε μια παρατεταμένη διαδικασία ενσωμάτωσης. Η σύγχρονη εκδοχή ρατσισμού απέναντι στους κάποτε δούλους και νυν «ελεύθερους» μαύρους

συμπεριλαμβάνει τη πολεοδομική διαμόρφωση και τη δημιουργία ghetto. Σε τέτοιες συνθήκες η βία συνεχίζει να είναι παρούσα, όπως και οι ιδιαίτερες σχέσεις κοινότητας μεταξύ των κατοίκων. Από την εποχή της εξέγερσης στη Νέα Υόρκη πολλά έχουν αλλάξει. Κυρίως όσον αφορά στην πολεοδομική αναδιάταξη των πόλεων και την πραγμάτωση της καταστολής μέσω αυτής. Το L.A (απλά Lower Alabama για τους αφροαμερικανούς) είναι χτισμένο έτσι ώστε να αποκλείει με όρους φυλετικούς και ταξικούς ένα κομμάτι του πληθυσμού. Στο Bunker Hill⁶ το θεαματικό εμπορικό, καταναλωτικό, οικονομικό κέντρο της μητρόπολης οι απόκληροι δεν έχουν καμία θέση. Εναέριες εισοδοί για καλύτερο έλεγχο της πρόσβασης, ασανσέρ που σταματούν όταν διαπιστωθεί μεγαλύτερη ταραχή από το κανονικό από κάποιον επιβάτη, απουσία δημόσιων τουαλετών προς αποφυγή συναθροίσεων, κρύπτες με όπλα για χρήση ενάντια σε κάποιο τρομοκρατικό χτύπημα κτλ. Η πόλη ως πανοπτικός μηχανισμός, ως στρατηγική εξουσίας. Αυτό που δεν έχει αλλάξει είναι η άθλια ζωή στα γκέτο και η οργάνωση των καταπιεσμένων σε συμμορίες όπως οι Crips και οι Blood. Αυτό είναι το θέατρο της εξέγερσης που συγκλόνισε τις Ηνωμένες Πολιτείες το 1992.

Ας δούμε όμως συνοπτικά τα γεγονότα. Στις 3 Μαρτίου 1991 τέσσερις αστυνομικοί καταγράφονται από μία κάμερα να ξυλοκοπούν τον Rodney King, έναν μαύρο των ghetto. Ένα αυτοκίνητο περνά ένα κόκκινο φανάρι σε έναν αυτοκινητόδρομο της Καλιφόρνια με τρεις μαύρους επιβαίνοντες. Οδηγώντας γρήγορα, ο οδηγός ξεπερνά τους αστυνομικούς που τον

καταδιώκουν, σταματά και ένας μεγάλος αφροαμερικανός πηδά από το αμάξι, γελώντας, χορεύοντας και δείχνοντας τον πεινό του στους αστυνομικούς που δεν γελούν καθόλου. Σύντομα είναι αναισθητός από το ξύλο με γκλομπ, συμβατικά και ηλεκτροφόρα. Η υπόθεση πήγε στα δικαστήρια, επειδή η ύπαρξη

του βίντεο δημοσιοποίησε το θέμα έντονα. Στις 29 Απριλίου 1992 γίνεται το δικαστήριο σε μια διπλανή πόλη, στο Σίμι Βάλου (γενέτειρα 2000 από τους 8300 συνολικά μπάτσους της πόλης) και όχι στο Los Angeles. Στη δίκη

⁶ Το Bunker Hill κτίστηκε με την γνωστή συνταγή του εξευγενισμού. Την τεχνητή δηλαδή υποτίμηση της αξίας της γης και την μαζική της εξαγορά από επενδυτικά κεφάλαια. Τέτοιες τακτικές εφαρμόζονται και στην Ελλάδα. Έχουν εφαρμοστεί στον Ψυρρή και στον Κεραμεικό, ενώ τώρα στο στόχαστρο είναι το Μεταουργείο και γενικότερα το κέντρο της Αθήνας. Πρόκειται για αρπαγή της πόλης από αυτούς που την παράγουν, τους προλετάριους, και μετατροπή της σε πόλη-εμπόρευμα

το λευκό δικαστήριο (αποτελούνταν από 10 λευκούς, έναν Κινέζο και έναν Λατίνο) αθώνει τους αστυνομικούς με ψευδή στοιχεία.

Στο άκουσμα της είδησης ξεσπούν το ίδιο απόγευμα βίαιες ταραχές. Αυτομάτως για πρώτη φορά γίνεται ανακωχή των Crips και των Bloods. Μαζεύτηκαν στο McArthur Park και αντιλήφθηκαν ότι αυτή ήταν η στιγμή που θα έπρεπε να πάψουν τα πυρά μεταξύ τους και να πολεμήσουν τον κοινό τους εχθρό. Μεγάλο κομμάτι του κόσμου ξεχύνεται στους δρόμους και αρχίζει να καταστρέφει τα πάντα στο πέρασμά του ως απάντηση στην άδικη απόφαση του δικαστηρίου. Το πρώτο θύμα της εξέγερσης ήταν ένας λευκός φορτηγατζής, ο Reginald Denny. Απλά έτυχε να περνάει από την περιοχή και οι εξεγερμένοι νέοι είδαν στο πρόσωπό του, τους λευκούς που τόσα χρόνια τους αδικούν και τους καταπιέζουν. Οι μαζικές καταστροφές συνοδεύονται και από μαζικό πλιάτσικο σε πολυκαταστήματα. Τώρα οι αποκλεισμένοι μπορούν να αποκτήσουν αυτά που συστηματικά τους στερούνταν ελεύθερα. Πρέπει να τονιστεί ότι το πλιάτσικο στις πιο φτωχές από τις φτωχές περιοχές γινόταν σε είδη πρώτης ανάγκης: ψωμιά, γάλατα, πάνες και κατσαριδοκτόνα. Οι ταραχές στο L.A. πυροδοτούν και άλλες ταραχές που ξεσπούν σε άλλες πόλεις των ΗΠΑ⁷. Στις 30 Μαρτίου, τη δεύτερη μέρα η πολιτεία παίρνει δυο λάθος για αυτήν αποφάσεις. Πρώτα, κλείνει όλα τα σχολεία κ' έτσι πλήθος μαθητών ξεχύνεται στους δρόμους και συμμετέχει και αυτό στις καταστροφές. Και δεύτερον ανακοινώνει τη χρήση της εθνοφρουράς για την καταστολή της εξέγερσης. Αυτό, όμως πυροδοτεί και εξοργίζει ακόμα περισσότερο τους εξεγερμένους. Είναι και αυτό κάτι που πρέπει να απαντηθεί.

Οι μαύροι, οι λατίνοι και κάποιοι λευκοί συνεχίζουν με περισσότερη μανία τώρα να καταστρέφουν μαγαζιά. Την δεύτερη μέρα είχαν καταστραφεί σχεδόν όλα τα κορεάτικα μαγαζιά της περιοχής, ενώ οι νέοι φώναζαν καθώς διέλυαν τις περιουσίες των Κορεατών: "Αυτό είναι για τη μικρούλα μας αδερφή. Αυτό είναι για τη Λατάσα". Στις 16 Μαρτίου 1991 μία 15χρονη αφροαμερικάνα, η Latasha Harlins, είχε πάει να αγοράσει μια πορτοκαλάδα από ένα κορεάτικο μαγαζί. Άρχισαν κάποια στιγμή να λογομαχούν με τον ιδιοκτήτη και ενώ η Latasha είχε τα χρήματα να πληρώσει, ο Κορεάτης την πυροβόλησε στο κεφάλι και η μικρή έπεσε στο πάτωμα νεκρή με τα 1.79 δολάρια στο χέρι. Το δικαστήριο επέβαλε μια μικρή ποινή στον Κορεάτη. 500 δολάρια. Τα οποία είναι μικρότερη ποινή από το να οδηγείς μεθυσμένος. Και όλα αυτά γιατί οι Κορεάτες είχαν πολύ

⁷ Σηάτλ, Σαν Φρανσίσκο, Λονγκ Μπιτς, Μάντισον, Ατλάντα, Νιούαρκ, Ντιτρόιτ, Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον, Σικάγο, Φιλαδέλφεια, Τορόντο.

καλές σχέσεις με τις αρχές. Το πρώτο κορεάτικο μαγαζί που καταστράφηκε ήταν αυτό που ένα χρόνο πριν πέθανε η Latasha. Την 1 Μαΐου το 90% των Κορεάτικων μαγαζιών έχει καταστραφεί. Μια γενική διακοπή ρεύματος βυθίζει την περιοχή στο σκοτάδι και τα τρόφιμα αρχίζουν να χαλάνε.

Ο Rodney King βγαίνει και κάνει δηλώσει. Την τέταρτη μέρα, στις 2 Μαΐου καταφτάνουν στην περιοχή τανκς, άρματα μάχης και 4000 στρατιώτες. Οι 30000 εξεγερμένοι φαίνεται να ηρεμούν. Ενώ την Κυριακή, 3 Μαΐου η κρίση έχει περάσει και εμφανίζονται μόνο σοποραδικά φαινόμενα βίας. Οι στρατιώτες θα αργήσουν να φύγουν από την περιοχή. Θα την επιτηρούν μέχρι τις 29 Μαΐου περίπου. Δηλαδή, σχεδόν ένα μήνα αφότου ξέσπασαν οι ταραχές. Σιγά σιγά η κανονικότητα επιστρέφει. Τα σχολεία ανοίγουν και οι δημόσιες υπηρεσίες αρχίζουν να λειτουργούν. Ο απολογισμός της εξέγερσης έχει 58 άτομα νεκρά, 2300 τραυματισμούς και 1150 κατεστραμμένα κτίρια. Η αστυνομία έκανε 13.000 συλλήψεις, από τις οποίες το 30% ήταν μαύροι, το 37% λατινοαμερικανοί και το 7%(!) λευκοί. Το εκπληκτικό ήταν πως το υπόλοιπο ποσοστό συλλήψεων είχε καταχωρηθεί ως άλλος/άγνωστος. Οι ζημιές κοστολογήθηκαν στο 1 δισεκατομμύριο δολάρια .

Η στρατηγική της αντιεξέγερσης αμέσως μπήκε σε εφαρμογή. Έγιναν έφοδοι και συλλήψεις σε νυχτερινές συνάξεις, μελών των Crips και Blood, όπου σφυρηλατούνταν πολιτική αλληλεγγύη ανακωχής μεταξύ 500 έως 700 νεαρών. Επίσης εκατοντάδες από τους «παράνομους» μετανάστες απελάθηκαν με σκοπό να διαλυθούν οι όλο και πιο πολιτικοποιημένες κοινότητες κεντροαμερικανών. Πιο πριν οι αρχές έμπαιναν στα σπίτια των μαύρων και των λατίνος και ζητάγαν αποδείξεις από τα προϊόντα που υπήρχαν μέσα. Όσοι δεν είχαν συλλαμβάνονται, αφού και αυτό ήταν ένα στοιχείο συμμετοχής τους στην εξέγερση.

Λίγα λόγια για την Ιστορία και την αλήθεια

«Δεν χύθηκε αίμα άρα δεν συνέβη τίποτα»
Alexandre Cojeve, για το Μάη '68

Υπάρχει μια συγκεκριμένη (αστική και όχι μόνο) αντίληψη της ιστορίας η οποία επιμένει να αγνοεί τον βίαιο, ακανόνιστο, αντιφατικό, και απρόβλεπτο τρόπο με τον οποίο αυτή εκτυλίσσεται. Τις τελευταίες δεκαετίες εξαιτίας της εντεινόμενης κυριαρχίας του καπιταλισμού και της ύφεσης των κινημάτων αμφισβήτησής του, τέτοιες αντιλήψεις απέκτησαν κοινωνικές ρίζες με αποτέλεσμα να μετατραπούν σε στέρεες αντιλήψεις μέσα στο κοινωνικό σώμα. Τα ιστορικά γεγονότα αντιμετωπίζονται ως

παγωμένες στιγμές μέσα στον χωροχρόνο, αποκομμένα από τις αιτίες που γεννήθηκαν και την χρησιμότητα που εξυπηρέτησαν, ξεκομμένα από τις συνέπειες που είχαν, τα εμπόδια που βρήκαν, τον ρόλο των «από κάτω» στην πραγματοποίησή τους. Η ιστορία παρουσιάζεται ως υπόθεση λίγων και ισχυρών, ανθρώπων των οικονομικών και πολιτικών ελίτ οι οποίοι αποφασίζουν για την τύχη ολόκληρων λαών. Η έμφαση συνήθως δίνεται σε εντυπωσιακά ιστορικά γεγονότα, σε «ευφρείς στρατιωτικές επιλογές», σε «τολμηρές πολιτικές ιδέες», σε «γενναίους πατριώτες». Η ερμηνεία της ιστορίας βασίζεται σε στέρεες οικονομικές, κοινωνικές ή άλλες αιτίες. Η ιστορία με αυτό τον τρόπο ανάγεται στη σφαίρα του μυθικού. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την *φυσικοποίηση* της υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων. Ότι ήταν να γίνει έγινε γιατί ήταν αναπόφευκτο. Το ίδιο θα γίνει και στο μέλλον. Ο καπιταλισμός και το κράτος, η «πρόοδος», η «ανάπτυξη», οι κυρίαρχες αντιλήψεις πάνω στη φύση, τις έμφυλες και φυλετικές σχέσεις όλα προϊόντα αιώνων κοινωνικής ιστορίας εμφανίζονται ως οι μόνες δυνατότητες κωδικοποίησης των ανθρώπινων σχέσεων στο σήμερα ώστε να μην αμφισβητούνται. Το παρόν και το μέλλον πρέπει να ιδωθεί ως εξω-ιστορικό και συνεπώς α-μετάβλητο⁸.

Ιδιαίτερα σε περιόδους όπως η σημερινή όπου το άκουσμα της λέξης *κρίση* οδηγεί σε αναπόφευκτες κοινοτοπίες (πόλεμος, άνοδος φασισμού, εξεγέρσεις...) που προέρχονται από αυτό που η «Ιστορία διδάσκει» σε ανάλογες περιπτώσεις, η ψηλάφηση του *τι άλλο θα μπορούσε να συμβεί* είναι αναγκαία. Ακόμα και εκλαϊκευμένες, τέτοιες απόψεις πηγάζουν από ιστορικές θεωρήσεις που διατείνονται πως είναι επιστημονικές. Οι ιστορικές σπουδές εξάλλου επαγγελματοποιήθηκαν και συγκεντρώθηκαν σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα τον 19^ο αι. Τον 20^ο αι. όμως έλαβε χώρα ένας μετασχηματισμός: από μια αφηγηματική ιστορία που δίνει βάση στην ακρίβεια των γεγονότων, αναλλοίωτη από την εποχή του Θουκυδίδη, περνάμε στις κοινωνικο-επιστημονικού προσανατολισμού ιστορίες του 20^{ου}. Στις τελευταίες κατατάσσονται οι ποσοτικές, κοινωνιολογικές και οικονομικές προσεγγίσεις όπως η *μαρξιστική ταξική ανάλυση*. Έτσι η Ιστορία από τη στιγμή που γίνεται «επιστημονική», αποκτά χαρακτηριστικά αυθεντίας, ψάχνει νόμους, μιμούμενη τις θετικές επιστήμες, οι οποίοι να ερμηνεύουν, να ανακαλύπτουν την ιστορική «αλήθεια». Ας εξετάσουμε εν συντομία πως ο Nietzsche θεωρεί την προσπάθεια για την ανακάλυψη της *ιστορικής αλήθειας* ως πράξη που οδηγεί στην καθυπόταξη μας στο παρόν.

⁸ Ας μην ξεχνάμε πως οι απολογητές του συστήματος έφτασαν στο σημείο να διακηρύξουν το τέλος της Ιστορίας και των ιδεολογιών.

Ο Nietzsche θεωρεί πως αυτές τις εκδοχές του ιστορικού λόγου είναι στοιχείο της παιδείας των αστών και λειτουργούν ως μηχανισμός αλλοτρίωσης του συλλογικού σώματος. Η εκλογίκευση της ιστορικής δυναμικής και η αναζήτηση αιτιακών⁹ εξηγήσεων αφαιρεί από το νοητικό ορίζοντα των ανθρώπων το υψηλό και το τραγικό και στερεί τη δυνατότητα να αγωνίζονται και να οραματίζονται την αυτό-υπέρβαση. Η καθήλωση σε προσεγγίσεις που αντιμετωπίζουν την εξελικτική ιστορική διαδικασία ως νομοτέλεια που είναι ήδη γραμμένη στο παρελθόν εγκλωβίζουν την ανθρώπινη βούληση στο υπάρχον και οδηγούν στην μόνιμη δικαίωση του ισχύοντος. *Η συνεχής διόγκωση της συλλογικής μνήμης καθιστά άχρηστη την αναγκαία και εκτονωτική λειτουργία της ιστορικής λήθης. Έτσι η ιστορία ως γνώση μετατρέπεται σε τυραννία του πραγματικού πάνω στο δυνατό.* Ο παθητικός και συντηρητικός αυτός ρόλος επικυρώνεται από τη αναγωγή της ιστορικής επιστήμης στο επίπεδο της αντικειμενικής και ουδέτερης γνώσης.

Ο Nietzsche αντιπαλεύει την δογματικότητα με την οποία εμφανίζεται εν γένει κάθε εδραιωμένη και κυρίαρχη άποψη. Δογματισμός, γι' αυτόν, σημαίνει επικυριαρχία, επιβολή μιας άποψης στον τρόπο ζωής και θέασης του κόσμου άλλων ανθρώπων. Αυτό επιτυγχάνεται με την αποσιώπηση της δεδομένης μερικότητας της άποψης (δεν υπάρχει μία μοναδική αληθής άποψη). Ο Nietzsche εισάγει την έννοια του

«προοπτικισμού». Η φιλοσοφία και οι επιστήμες κατασκευάζουν για τον κόσμο εικόνες, για τις οποίες δεν μπορούμε να πούμε εάν είναι αληθείς ή ψευδείς διότι η πραγματικότητα δεν έχει κάποια δομή που να αντιστοιχίζεται με οποιαδήποτε από τις εικόνες αυτές. Η αλήθεια για τον Nietzsche δεν ανακαλύπτεται αλλά δημιουργείται, κατασκευάζεται. Ο άνθρωπος έχει ανάγκη να πιστεύει ότι

ακολουθεί διαδικασίες ανακάλυψης και όχι δημιουργίας. Το «ψέμα», η «πλάνη», η αυτοεξαπάτηση αποτελούν συνθήκες απαραίτητες για τη ζωή. Ο Nietzsche διδάσκει τη μερικότητα των απόψεων, το ενδεχόμενο του λάθους. Η επιστήμη εμφανίζει τις μεθόδους της και τα αντικείμενα μελέτης ως πιο αληθή και πραγματικά από οτιδήποτε άλλο. Αποκρύπτει τη μερικότητά της και την αυτοανακήρυξή της ως ανώτερη μορφή κατανόησης του κόσμου. Ο Nietzsche αρνείται ότι η ποσοτική και

⁹ Ο Nietzsche εναντιώνεται στη διάσπαση του γεγονότος σε αιτία και αποτέλεσμα, σε δρών υποκείμενο και τις πράξεις του. Οι πράξεις είναι αυτές που συνιστούν τον κόσμο, και όχι τα υποκείμενα.

μαθηματική φύσης της αποτελεί προνομιακή οδό προς την ορθότητα και την αλήθεια.

Βασική αρχή του στη μάχη του για την αποκάλυψη της μερικότητας των δήθεν απόλυτων υποθέσεων είναι η επανεξέταση των κατεστημένων δομών μέσω της *γενεαλογικής* έρευνας. Ζητούμενο είναι η γνώση του *τρόπου* με τον οποίο διαμορφώθηκε μια αντίληψη και η επανένταξή της στην ιστορική της διάσταση, η εμφάνιση της μερικότητάς της. Η γενεαλογία επιτρέπει πολλές εναλλακτικές ιστορικές ανασυγκροτήσεις και δεν καταλήγει ποτέ σε μία απόλυτη άποψη. Η επίφαση αντικειμενικότητας καταργείται. Ξεκαθαρίζεται ότι η αιτία γέννησης ενός πράγματος είναι άλλο πράγμα από την χρησιμότητά του, την τελική εφαρμογή και την κατάταξή του σε ένα σύστημα σκοπών. Γενικά κάθε φαινόμενο του κόσμου δεν είναι κάτι άλλο από την επικράτηση μιας δύναμης πάνω σε μια άλλη, έχει δηλαδή τα χαρακτηριστικά της κυριαρχίας και της υποταγής. Κυριαρχία και υποταγή, όμως, συνεπάγεται μία νέα ερμηνεία, οπότε η προηγούμενη αποσιωπάται και εγκαθιδρύεται η νικήτρια. Η ιστορία των πραγμάτων αποτελείται τελικά από τέτοιες αλυσίδες ερμηνειών και εφαρμογών, που διαδέχονται η μία την άλλη «συμπτωματικά» ανάλογα με το ποιος κυριαρχεί κάθε φορά. Η γενεαλογική μελέτη οδηγεί τελικά στο συμπέρασμα ότι το ηθικό ιδεώδες αποτελεί το αρχέτυπο και την πηγή κάθε ιδεώδους. Η ανάγκη να μάθουμε τι πρέπει να είναι (ηθική) γέννησε την ανάγκη να μάθουμε τι είναι (ιδεώδες της γνώσης και της αλήθειας).

Το κομβικό σημείο σε όλα αυτά αποτελεί η υπερεκτίμηση, η θεοποίηση της έννοιας της αλήθειας.¹⁰ Η ιστορική επιστήμη αποκρύβει το γεγονός ότι αποτελεί ερμηνεία, άρα μια ψευδαισθηση που προκύπτει από την τυφλή πίστη σε μια αλήθεια αυτονόητη, λογική, φυσική. Η επιστημονικότητα αναγορεύεται σε απόλυτο κριτή των πάντων.

Fin

πάτρα, φεβρουάριος 2011

Υ.Γ ευχαριστώ τον πέτρο και τον άρη για τη βοήθειά τους

¹⁰ Η επιστήμη, λόγω της θρησκευτικής αφοσίωσης στην απόλυτη έννοια της αλήθειας, κατασκευάζει έναν άλλο κόσμο από αυτόν της πραγματικής ζωής. Αρνείται η επιστήμη την χαοτική, προοπτικού χαρακτήρα φύση του κόσμου. Στην πραγματική ζωή η ψευδαισθηση και το λάθος είναι απαραίτητα.

Πηγές:

Η Ταξική βία στην Αμερική, Luis Adamic, Εκδ. Διάδοση

Ιστορία του λαού των Ηνωμένων Πολιτειών : Μια κοινωνική ιστορία της Αμερικής από την εποχή του Κολόμβου ως τις αρχές του 21ου αιώνα, Howard Zinn, εκδ. Αιώρα

Κουλτούρες της νύχτας : Νυχτερινές περιηγήσεις στις ιστορίες παράβασης από το μεσαίωνα μέχρι σήμερα , Bryan D. Palmer, έκδ. Σαββάλας

Η εξέγερση στο Los Angeles, Mike Davis, Εκδ. Εναλλακτικές Εκδόσεις-Νότιος Άνεμος

Εξεγέρσεις στις μητροπόλεις των Η.Π.Α.: Το L.A. ήταν μόνο η αρχή, Mike Davis, Εκδ. Futura

Πέρα από το Blade Runner: Αστικός Έλεγχος - Η οικολογία του φόβου, Mike Davis, Εκδ. Futura

Nietzsche: Η ζωή σαν λογοτεχνία, Αλέξανδρος Νεχαμάς, εκδ. Αλεξάνδρεια

Εξέγερση και ενσωμάτωση του αμερικάνικου προλεταριάτου, ασύμμετρη απειλή

<http://en.wikipedia.org/wiki/>

καταληψη
μαραγκοπουλειο

πρωτοβουλια για την διαδοση της φαπας

